

Kulturhuset Olavshallen i Trondheim fikk sitt sagaklingende navn som forankring til en gammel og ærverdig historisk tradisjon, men fremstår nå som en mulig trussel mot høyst verneverdige nabobygninger.

Tekst: Ragnar Kristensen Foto: J. Å. Habberstad, Strinda historielag / strindahistorielag.no

Kulturlivet trenger mer areal, og løsningen kan bli å rive to av Trondhjems gamle og minst like ærverdige kjøpmannsgårder.

Olavshallen ble i sin tid utformet for å hensynte nettopp disse historisk verdifulle gårdene fra 1700/1800-tallet. En sjeldent hensynsfull løsning her til lands hvor kulturminner gjerne taper mot kultur. Man kan mene ulikt om det i sin tid var en god løsning å legge Olavshallen akkurat her – skjermet bak eldre gårdsanlegg. Men løsningen var omforent og lot et av landets viktigste gateløp noenlunde intakt.

Den lokale arkitekt Per Knudsen varslet nylig omkamp og argumenterte for å rive de gamle bygningene til fordel for kulturutøvelsen i den historiske byen.

– Ved å fjerne kjøpmannsgårdene åpner det seg helt andre muligheter for attraktive lokaler. Da blir dette et ordentlig kulturhus, sier Gunnar Flikke til Adresseavisen. Flikke er styreleder i Trondheim symfoniorkester og har ansvar for at de skjønne

kunster når ut til folket.

Ordføreren fulgte opp og applauderte initiativet. Intet er avgjort, men signalene og den tilsynelatende mangel på motforestillinger blant byens ledende kvinner og menn skremmer. De skjønne kunster omfatter muligens ikke byens historiske bygningskultur.

At kultur og utøvende kunst kan utløse en slik bunnløs kulturløshet er paradoksalt, men ikke enestående. For 12 år siden ønsket en kulturelite i Larvik å desimere en unik bevart fasaderække fra 1790-årene for å gi plass til et kulturhus. Slik gikk det heldigvis ikke i Larvik.

I 1951 ble den fredede Gramgården, en av de store klassikerne i norsk bygningshistorie ubønnhørlig revet, til tross for stor folkelig og faglig motstand. Gramgården lå også i Kjøpmannsgata, der resterende kjøpmannsgårder nå trues.

– Men det er veldig verdifullt at Per tenker høyt sammen med oss. Han er visjonær, som ser muligheter andre ikke ser,

sier styreleder for TSO, Gunnar Flikke til Adresseavisen.

Det bør være et tankekors for kulturlivets forkjempere at kulturminner er bundet til sin plassering og materielle eksistens, der utøvende kulturytringer er flyttbare og mulig å repetere. Kulturlivet dør altså ikke om det må utøves et annet sted eller i annen målestokk. De enestående kjøpmannsgårdene i Trondheim er tapt for all tid om de rives. Denne meget enkle og selvinnslysende sannhet bør kanskje gjentas oftere.

Erna Solberg har i hele valgkampen snakket om at kommunene bør få større ansvar på flere felter. Denne saken viser enda en gang at kommunene ikke er skikket til å ta det langsiktige kulturminneansvaret. Heldigvis sitter sentrumspartiene i vippeposisjon i Stortinget. Vi slipper derfor å frykte at kommunene skal få større makt på kulturminnevernets område. Fingrene må holdes fra fatet.